

DOPUNA OBJAŠNJENJA ZA POSTUPAK AKTIVNOG OPLEMENJIVANJA

Veza: akt broj 148-03-030-01-114/2012 od 21.05.2012. godine

Aktom Uprave carina 148-03-030-01-114/2012 od 21.05.2012. godine sve carinarnice su obavestene o načinu sprovođenja carinskog postupka aktivnog oplemenjivanja.

Imajući u vidu da se odobravanjem postupka aktivnog oplemenjivanja robi koja se uvozi u carinsko područje Republike Srbije daju povlastice u vidu odlaganja plaćanja ili povraćaja uvoznih dažbina radi obrade i ponovnog izvoza ili izvoza iz carinskog područja Republike Srbije u obliku dobijenih proizvoda, postupku rešavanja po podnetom zahtevu potrebno je obratiti posebnu pažnju. Pošto je uočeno da se fazi odobravanja postupka aktivnog oplemenjivanja ne posvećuje dovoljna pažnja, kao i da doneta odobrenja u pojedinim slučajevima i ne sadrže sve neophodne podatke, a radi jednoobraznog postupanja vrši se dopuna pomenutog akta Uprave carina.

Zahtev za odobrenje postupka aktivnog oplemenjivanja podnosi se carinarnici nadležnoj prema mestu u kojem će se roba proizvoditi ili prerađivati. Upravnik carinarnice će rešenjem formirati Komisiju koja će oceniti da li su ispunjeni svi propisani uslovi za odobravanje postupka aktivnog oplemenjivanja. Podnosilac zahteva mora navesti sve podatke koji su potrebni za donošenje odobrenja. Ti podaci moraju biti detaljni, razumljivi i tačni, kako bi nadležni carinski organ mogao doneti odluku o zahtevu. Ako Komisija oceni da podaci dati u zahtevu nisu potpuni ili dovoljni za donošenje odobrenja, može zatražiti od podnosioca zahteva dodatne podatke ili obaveštenja.

Komisija kontroliše zahtev i priloženu dokumentaciju, a takođe vrši i kontrolu kod podnosioca zahteva. Pri vršenju kontrole posebnu pažnju treba obratiti na **način vođenja evidencije** koja mora da pokaže kako se roba prati od njenog prijema, preko postupka oplemenjivanja do otpreme dobijenih proizvoda, odnosno mora postojati takozvana sledljivost dokumentacije. Evidencija se mora voditi na način koji u svakom trenutku omogućava jasan uvid u stvarno stanje robe u postupku aktivnog oplemenjivanja. Pošto je uslov za davanje odobrenja da roba koja se stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja može da se identifikuje u dobijenim proizvodima posebnu pažnju treba obratiti na utvrđivanje **istovetnosti robe** kako bi se moglo dokazati da je dobijeni proizvod dobijen od robe koja je stavljena u postupak oplemenjivanja. U odobrenju za postupak aktivnog oplemenjivanja (rubrika 12) obavezno se određuju sredstva i način prepoznavanja uvozne robe ugrađene u dobijene proizvode (navođenje serijskog ili proizvođačkog broja, stavljanje plombi ili drugih potrebnih oznaka, uzimanje uzoraka, davanje ilustracija ili tehničkih i drugih opisa robe, izvođenje analiza i ostala sredstva identifikacije). Metode osiguravanja istovetnosti robe mogu da uključuju i proveru evidencije o robi. Takođe, posebnu pažnju treba posvetiti proveru i utvrđivanju predviđenog **normativa** za sve glavne i sporedne dobijene proizvode. Nositelj odobrenja je dužan da dokaže način utvrđivanja normativa podnošenjem odgovarajućih dokaza uz zahtev (skice, nacrti, krojne liste, šabloni, receptura i sl.)

Nakon izvršene kontrole Komisija o svom nalazu sačinjava zapisnik u tri primerka, od kojih dva zadržava carinski organ, a treći se dostavlja podnosiocu zahteva. Zapisnik se dostavlja nadležnoj carinarnici u roku od 20 dana od dana prijema potpunog zahteva za odobrenje postupka.

Ukoliko privredno društvo podnosi zahtev za odobravanje postupka aktivnog oplemenjivanja za proizvode za koje je i u prethodnom periodu takođe podnosilo zahtev po kojima je Komisija već pozitivno odlučivala, Komisija može za te proizvode doneti odgovarajuću odluku bez vršenja neposredne kontrole, ako su parametri, normativi i ostali bitni podaci ostali nepromenjeni.

Odobrenje ili obrazložena odluka o odbijanju zahteva za izdavanje odobrenja nadležna carinarnica dostavlja podnosiocu zahteva u roku od 30 dana, računajući od dana kada je zahtev bio podnet ili od dana kada je carinski organ utvrdio da su mu dostavljeni zahtevani dodatni podaci ili podaci koji su nedostajali.

Deklaracija kao zahtev

U pomenutom aktu je takođe navedeno da carinski organ može da dozvoli da se odobrenje može zahtevati podnošenjem deklaracije u pisanoj formi ili korišćenjem elektronskog sistema razmene podataka po uobičajenom postupku, kada se smatra da su ekonomski uslovi ispunjeni, osim zahteva koji uključuju istovrsnu (ekvivalentnu) robu. Na ovaj način se može doneti odobrenje samo kada je moguće lako i jednostavno vršiti kontrolu postupka. Ovo su najčešće situacije kad se vrši popravka robe ili jednostavne proizvodne operacije (npr. neki od postupaka i radnji koje su navedene u članu 75. Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju s robom koje bi se mogle smatrati proizvodnim radnjama u postupku aktivnog oplemenjivanja). Da bi se deklaracija prihvatila kao zahtev i odobrenje neophodno je da se odjednom (po jednoj C5 deklaraciji) uvozi celokupna količina uvozne robe za određenu količinu dobijenih proizvoda.

Kontrole u toku postupka

Nadzorni carinski organ može, u bilo koje vreme, izvršiti nenajavlvenu kontrolu sprovođenja postupka aktivnog oplemenjivanja, koja se treba vršiti najmanje dva puta godišnje. Ova kontrola može da bude dokumentarna i fizička, odnosno treba da obuhvati kontrolu dokumentacije, evidencije nosioca odobrenja, proizvodnog procesa, normativa, zaliha repromaterijala i dobijenih proizvoda. Ako u toku kontrole nadzorni carinski organ oceni da evidencija koja je prihvaćena u postupku izdavanja odobrenja nije dovoljna za nadzor i kontrolu, može u tu svrhu od nosioca odobrenja zatražiti odgovarajuće izmene i dopune te evidencije.

Po završetku kontrole sačinjava se zapisnik o izvršenoj kontroli kojeg, pored carinskih službenika koji su vršili kontrolu, potpisuje i nosilac odobrenja za postupak aktivnog oplemenjivanja ili njegov ovlašćeni zastupnik u čijem prisustvu se vrši kontrola, a kojem se uručuje jedan primerak zapisnika. Ukoliko se kontrolom utvrdi da je odobrenje doneto na osnovu netačnih podataka, ili da nosilac odobrenja ne ispunjava obaveze predviđene odobrenjem, kao i da nepravilno sprovodi postupak oplemenjivanja, nadzorni carinski organ dostavlja predlog za poništavanje ili ukidanje odobrenja nadležnoj carinarnici. Uz predlog se prilažu svi dokazi potrebni za donošenje odgovarajuće odluke (zapisnik, opomene i drugi dokumenti).

Postupak sa sporednim dobijenim proizvodima iz postupka aktivnog oplemenjivanja

Dobijeni proizvodi su svi proizvodi koji se dobiju kao rezultat oplemenjivanja. Obavljanjem proizvodnih radnji u postupku aktivnog oplemenjivanja nastaju u prvom redu glavni dobijeni proizvodi, odnosno proizvodi radi kojih je postupak i odobren. Osim glavnih dobijenih proizvoda, pri obavljanju proizvodnih radnji mogu nastati i sporedni dobijeni proizvodi i gubici. Sporedni dobijeni proizvodi su oni koji se, uz glavne dobijene proizvode navode u odobrenju i koji neophodno nastaju u postupku proizvodnje.

Prilikom podnošenja zahteva za odobravanje postupka aktivnog oplemenjivanja podnosilac zahteva mora navesti, pored glavnih dobijenih proizvoda, koji su to očekivani sporedni dobijeni proizvodi.

Odredbom člana 301. Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju s robom propisano je da carinski organ izdaje odobrenje za postupak aktivnog oplemenjivanja, ako podnosilac zahteva namerava da *glavni dobijeni proizvod izveze ili ponovo izveze*.

Prema tome, za sporedne dobijene proizvode moguće je odrediti i neko drugo carinski dozvoljeno postupanje ili upotrebu, odnosno isti se mogu vratiti u inostranstvo (ponovni izvoz), staviti u slobodan promet ili uništiti (tretirati ili odložiti ako je u pitanju otpad, a shodno Zakonu o upravljanju otpadom) pod carinskim nadzorom. Deklarant je slobodan prilikom izbora u pogledu daljeg postupanja sa sporednim dobijenim proizvodima, ali pri tome treba voditi računa o prirodi proizvoda, kao i o zabranama i ograničenjima predviđenim drugim propisima (npr. propisi o zaštiti životne sredine). Ukoliko nosilac odobrenja podnese zahtev za uništenje sporednih dobijenih proizvoda pod carinskim nadzorom postupiće se na način objašnjen u aktu Uprave carina broj 148-03-030-01-131/2012 od 13.06.2012. godine kojim je objašnjen postupak uništenja robe smeštene u carinskim skladištima. Između ostalog, u pomenutom aktu je navedeno da se uz zahtev podnosi i dokaz o sprovedenom postupku ispitivanja otpada kod ovlašćenih organizacija za ispitivanje otpada – Izveštaj o ispitivanju otpada, kao i Mišljenje o načinu zbrinjavanja otpada izdato od Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine. Ukoliko se, pak, nosilac odobrenja odluči za carinski postupak stavljanja u slobodan promet sporednih dobijenih proizvoda, za sprovođenje istog takođe je potrebno priložiti navedena dokumenta.

Sve carinarnice su obavezne da na navedeni način postupaju počev od 03.06.2013. godine.

Akt Uprave carina 148-03-030-01-152/2013 od 20.05.2013.godine